

FREDENSBORG KOMMUNE

CENTER FOR SKOLE OG DAGTILBUD

FAGLIG DIALOGGUIDE VED TILSYNSBESØG

I DAGTILBUD 0-5 ÅR

Uanmeldt tilsyn, efterår 2020

Dagtilbud: Ådalen

Fokusområde: Nærvær og samspil

Opsamling fra sidste tilsyn og fremadrettet fokus

Opfølgning fra sidste tilsyn. Eksempler på hvordan der er arbejdet med det.	<p><u>2019:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Ret opmærksomhed på, hvordan I som voksne kan etablere en øvebane, som det er muligt at reflektere på baggrund af? <p><u>2020:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Der arbejdes med ledelse tæt på. Det betyder, at den daglige leder er synlig i institutionen i hverdagen, og understøtter medarbejdernes daglige pædagogiske praksis. Det gør hun eksempelvis ved at forholde sig nysgerrigt til det pædagogiske arbejde, og medarbejdernes refleksioner over egen praksis.
Daglig leders fremadrettede fokus og tiltag ift. Pædagogisk praksis.	<p>Fortsat fokus på sprogbrug, tone, adfærd og handling.</p> <p>Processer i det pædagogiske arbejde. Stemningen, oplevelsen og den fælles opmærksomhed ml. børn og det pædagogiske personale.</p> <p>Refleksion, feedback og evaluering.</p>
Kommentarer fra konsulent.	Det vurderes, at der er arbejdet kvalificeret med anbefalingerne fra tilsynet i 2019.

Vedr. denne periodes tilsyn

<p>Fokusområde: Nærvær og samspil Dagtilbud: Ådalen Dato og tidspunkt: 28. september 2020 Til stede: Daglig leder Sidsel Holst, pædagog og fagligt fyrtårn i børnehaven Helene og pædagog i vuggestuen Khadeijah. Pæd. konsulent: Susanne Søholt</p>
--

Eksemplarisk praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette område. Institutionen har arbejdet strategisk med emnet. Institutionen har arbejdet med en eller flere evalueringer af institutionens arbejde inden for emnet og sat konkrete mål for det videre arbejde. Indsatsen har sat tydelige spor i praksis, som lederen og medarbejderen kan redegøre for. Det kan sandsynliggøres, hvilken forskel indsatserne har gjort for børnene. Derfor skal indsatsen vedligeholdes, og der arbejdes videre i samme spor. Den pædagogiske konsulent *kan* vælge at komme med en anbefaling, hvis det skønnes relevant.

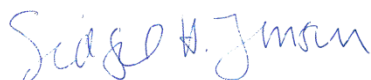
Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for det udvalgte fokusområde: Nærvær og samspil. Derudover arbejdes der strategisk med ledelse tæt på, som sikrer løbende kvalificering af det pædagogiske arbejde.

Tilpasning af praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats som en del af det daglige pædagogiske arbejde, men det har endnu ikke sat tilstrækkelige og tydelige spor i praksis – det kan ikke sandsynliggøres, hvilken forskel indsatsen gør for børnene. Derfor er der behov for en tilpasning af indsatsen. Den pædagogiske konsulent *skal* komme med en anbefaling til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats.

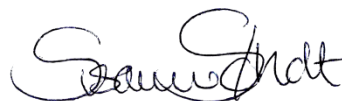
Behov for ny/ændret praksis

Det vurderes, at institutionen ikke har gjort nogen særlig indsats, eller konsulenten har observeret en uforsvarlig /uhensigtsmæssig pædagogisk praksis og er bekymret for børnenes trivsel i institutionen på baggrund heraf. Der er behov for at igangsætte en indsats. Vælges en kategori, *skal* den pædagogiske konsulent give en anbefaling i forhold til indsatsen inden for pejlemærket i det kommende år. Der skal særligt fokus på, at institutionen følger den anbefaling, der er givet af den pædagogiske konsulent, og der skal aftales en opfølgning.

10. november 2020

Dato og underskrift, daglig leder

6. oktober 2020

Dato og underskrift, pæd. Konsulent

Praksisfortælling med fokus på nærvær og samspil

(udarbejdes af den daglige leder)

“Praksisfortællinger er fortællinger om centrale og udvalgte episoder eller virkelighedsudsnit fra det pædagogiske arbejdes hverdagspraksis, oplevet og fortalt af de mennesker, der arbejder i denne praksis med henblik på at forstå, udvikle og dokumentere denne praksis”.

Dato og tidspunkt: Beskrevet af:	September 2020 Beskrevet af Helene som er pædagog i Ådalens børnehave.
Dagtilbuddets praksisfortælling med fokus på det valgte område:	En formiddag gik en gruppe børn rundt på legepladsen og var meget optagede af at snakke om, at Ådalens nye kyllinger skulle have mad, og lede efter mad til kyllingerne. Børnene løb hen til en pædagog på legepladsen og spurgte: "Hvad spiser kyllingerne?" og "Vil du hjælpe med at finde mad til kyllingerne?" Pædagogen trådte ind i børnenes leg og fordybede sig sammen med dem i at lede efter insekter, vende træstammer og tale om dyr. Sammen med børnene brugte børnene og den voksne lang tid på at gå ind og ud af hønsehuset med mad de havde fundet til kyllingerne.
Andet:	

Observationsskema

(Udarbejdes af den pædagogiske konsulent)

Fokusområde: Nærvær og samspil
Dagtilbud: Ådalen
Dato og tidspunkt: 21. september 2020 kl. 13 - 15.30
Pædagogisk konsulent: Susanne Søholt

<p>Konsulentens observation med fokus på det valgte område gennem nedenstående kvalitetsindikatorer (beskrives med konkrete eksempler):</p>	<p>Under tilsynet observeres forskellige læringsmiljøer. I vuggestueafdelingen: Aktivitet på stuen, garderobeaktivitet, besøg i hønsegård og legeplads. I børnehaveafdelingen: Leg på legepladsen.</p>
<p>Hvordan anvender det pædagogiske personale udvekslingstone i aktiviteter, leg, måltider, rutinesituationer og overgange?</p>	<p><i>Eksempel: "Tur til hønsegården"</i> I den ene vuggestue, er der 2 voksne og 4 børn. De er netop på vej i garderoben, da de skal ud på legepladsen og se hønsene. De voksne sætter sig på gulvet, i øjenhøjde med børnene. De taler om, at de skal ud til hønsene. De hjælper børnene med at få sko og jakke på. De voksne fortæller, at det er første gang de yngste af børnene skal med ud til hønsene. Da de kommer derud, viser børnene begejstring via mimik og gestik. De voksne sætter sig på hug, og indgår i dialog og samspil med børnene om det de ser. De af børnene som vil, får lidt korn som de kan give til hønsene gennem hegnet. <i>De voksne udvider børnenes deltagelsesmuligheder ved at være bevidst om egen positionering og mødet med det enkelte barn: De voksne sætter sig på hug, er i dialog med børnene og spejler børnenes sindsstemning. De støtter børnene gennem fysisk og mental tilstedeværelse, i at komme tæt på buret og fodre hønsene.</i></p>

<p>Hvordan følger og understøtter det pædagogiske personale børnenes perspektiver?</p>	<p><i><u>Eksempel: "Skovtur"</u></i> En vuggestuegruppe er på legepladsen. Et af børnene går ind i det lille "skovområde" på legepladsen. Barnet kalder på den voksne. Den voksne kommer til. Barnet er optaget af edderkopper. Barnet og den voksne har rig dialog om dette. Et af de øvrige børn bliver nysgerrig på, om der kan være mus i skoven. Sammen går de alle tre rundt og ser efter mus, de er i dialog og synger sange om emnet. <i>Den voksne er nærværende i sit møde med børnene ved at være lyttende og nysgerrig sammen med børnene. Hun giver på sin vis plads til børnenes perspektiver.</i> <i>Dette er et eksempel på, hvordan pædagogisk personale kan understøtte børns perspektiver, og se disse som pædagogiske mulighedsrum, hvor et givet emne kan danne afsæt for et fællesskab og en følelse af, at vi er sammen om noget.</i></p>
<p>Hvordan anvender det pædagogiske personale leg og et legende samspil til at øge alle børns deltagelsesmuligheder?</p>	<p><i><u>Eksempel: "Sandslot"</u></i> En voksen kommer ud på legepladsen. Her er begge børnehavegrupper. Den voksne sætter sig i sandkassen, hos et barn som sidder alene. Den voksne sætter en aktivitet i gang, sammen med barnet. De bygger et sandslot. Den voksne er nærværende og i dialog med barnet. Når øvrige børn kommer til, inviterer den voksne børnene med ind i legen. <i>Den voksne vælger at gå foran i legen. Dette kan skyldes, at hun ved, at disse børn har brug for en tydelig rammesætning. Det er vigtigt at man løbende i gruppen, drøfter hvilken positioner man indtager som voksen, og hvorfor man gør som man gør.</i> <i>Den voksne formår på sin vis at inkludere børn i legen, og viser på denne måde, hvordan man kan invitere andre ind i leg – hun fremtræder således som rollemodel for børnene.</i></p>

Hvordan og i hvilke situationer kan det iagttages, at det pædagogiske personale indgår i nærværende samspil og samtale, fx i garderoben?

Eksempel: "Drikkedunken"

På en af vuggestuerne sidder to voksne og en lille gruppe af børn og spiser. Et af børnene nævner sin drikkedunk. Den voksne giver barnet plads til at fortælle. Den voksne spørger til, om barnet gerne vil have sin drikkedunk, som er i barnets taske i garderoben. Det vil barnet gerne. Den voksne: "Kom, lad os gå ud og finde den sammen". Sammen går de i garderoben og henter drikkedunken. *Den voksne er nærværende, og har et fint samspil med barnet, med afsæt i det som barnet viser interesse for.*

Eksempel: "Puslespil"

I den ene vuggestue sidder to voksne og en gruppe af børn er på stuen. Der er en del af børnene som ikke er der i dag, da de er syge. De voksne tilbyder børnene at lægge puslespil ved bordet. Børnene kommer til, og vil gerne deltage i aktiviteten. Den voksne løfter puslespil – et efter et - frem og spørger børnene, om det er det de gerne vil lægge. Børnene lægger puslespil, og når de har lagt dem færdigt, spørger den voksne på ny, hvilket puslespil de nu vil lægge. *Drøft gerne, om I har mulighed for at etablere fx en lille reol ved det lille bord, hvor I kan sætte puslespillene, når I skal have en aktivitet med puslespil. Formålet er, at udvide børnenes deltagelsesmuligheder. På denne måde kan børnene selv sætte sig ved de små stole, rejse sig og hente de puslespil de ønsker at lægge mv.*

Hvordan støtter og opmuntrer det pædagogiske personale børnene til at vise omsorg for andre, og til selv at kunne tage imod omsorg?

Eksempel: "Formiddagsmad"

I en vuggestuegruppe kommer en voksne ind med et rullebord med frugt. Den voksne siger, at det er tid til at spise frugt og pakker derfor puslespillene sammen. Herefter sætter hun maden og servicen på bordet. Børnene bliver siddende ved bordet. Den voksne skænker vand op og gør maden klar. *Inden I spiser frugt, skal børnene have vasket hænderne, og bordet skal tørres af. En seance som med fordel kan anskues som en pædagogisk aktivitet, hvor I kan dele jer i to små grupper. At gå på badeværelset med en lille gruppe af børn og vaske hænder, er god lejlighed til at sætte fokus på samspil og omsorg mellem børn og voksen og børnene imellem. "Vi skal hjælpe hinanden med at stå i kø til vasken, vaske hænder og hjælpe hinanden med at slukke vandet mv."*

<p>Hvordan og i hvilken grad er det pædagogiske arbejde organiseret, så det skaber ro og rum til fordybelse mellem børn og voksne og afbrydelser undgås?</p>	<p><i>Eksempel: "Små læringsrum"</i> På legepladsen er begge børnehavegrupper, 2 vikarer og en fast pædagogmedhjælper. Børnene er fordelt på legepladsen, etableret i selvforvaltede lege: I sandkassen, ved gyngerne og bagerst på legepladsen ved bænkene/bålpladsen. To børn viser, at de har fået høns og kaniner i børnehaven. De fortæller, at de hjælper med at fordre dem. Og at man kan holde kaninerne. En voksen gynger en gruppe af børn på den store redegynge, imens den anden er sammen med en gruppe af børn ved arealet omkring bænkene. Her triller de med en stor bold. De voksne er i dialog og samspil med børnegruppen. <i>De voksne fordeler sig hensigtsmæssigt blandt børnene, og indgår i dialog og samspil med børnegruppen. Dette er et fint eksempel på, hvordan det pædagogiske arbejde kan organiseres, så der skabes ro og rum for fordybelse mellem børn og voksne og børnene imellem.</i></p>
<p>Hvordan oplever konsulenten stemningen i institutionen generelt? (Konkrete eksempler)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der er observeres god tone blandt børn og medarbejdere under tilsynsbesøget • De fysiske læringsmiljøer er indbydende og tydelige – og virker derved guidende i forhold til hvad man kan lege og med hvilket aktivitetsniveau • Det pædagogiske personale rammesætter og justerer løbende læringsmiljøet. Der foregår aktiviteter som er præget af dialog og samspil mellem børn og voksne.
<p>Andet:</p>	

Faglig dialogguide

Faglig dialog på baggrund af dagtilbuddets praksisfortælling og konsulentens observation

Pointer fra den faglige dialog (udfyldes ved tilsynssamtalen):

- Drøftelse af institutionens praksisfortælling og observationen i Ådalen, tegner et billede af, hvordan der arbejdes målrettet med nærvær og samspil med afsæt i børnenes perspektiver.
- Medarbejderne i Ådalen formår på fin vis at gribe de små øjeblikke, og anskue disse som pædagogiske mulighedsrum, hvor det pædagogiske personale kan indtage forskellige positioner, alt afhængig af, hvad der ud fra en pædagogisk vurdering skønnes nødvendigt i forhold til den aktuelle børnegruppe.
- Praksisfortællingen hvor børn og voksne sammen finder mad til hønsene og seancen hvor børn og voksen leder efter "musen i skoven" bliver aktiviteter, hvor børn og voksne får oplevelsen af, at indgå i et fællesskab hvor vi alle bidrager og oplever at blive lyttet til.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor det valgte fokusområde. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for det udvalgte fokusområde. Det at der er ledelsesmæssig opmærksomhed på arbejdet, er med til at sikre systematik og pædagogisk udvikling.
Tilpasning af praksis	Arbejdet med nærvær og samspil kan med fordel kvalificeres i endnu højere grad end nu, på den ene af de to vuggestuegrupper.
Behov for ny/ændret praksis	

1. Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *Alsidig personlig udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***alsidig personlig udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- De pædagogiske medarbejdere er optagede af at skabe pædagogiske læringsmiljøer, hvor de kan udvide børnenes deltagelsesmuligheder. Det er både i leg, aktiviteter og rutiner i løbet af dagen – i rammesatte såvel som i selvforvaltede lege.
- Arbejdet med min læringshistorie, er et af de værktøjer i institutionen som er med til at understøtte medarbejdernes pædagogiske arbejde med at sikre, at det enkelte barn trives, lærer, udvikles og dannes.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette område gennem arbejde med "Min læringshistorie" og systematisk gennemgang af de enkelte børns trivsel og udvikling ved stuemøder.
Tilpasning af praksis	Det vurderes, at institutionen med fordel kan drøfte, hvordan man kan understøtte børnenes deltagelsesmuligheder i de forskellige situationer i løbet af dagen, så man højere grad sikrer ensartethed i det pædagogiske arbejde i institutionen.
Behov for ny/ændret praksis	

2. Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet Social udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Social udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.**
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.**

Social udvikling, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet: (udfyldes ved tilsynssamtalen)
<ul style="list-style-type: none">• Opdeling i mindre grupper• Bevidsthed om at tale forskellighed frem som værende positivt• Understøttelse af samspil og relationer gennem leg

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis indenfor læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette område, som skaber gode betingelser for børnenes sociale udvikling.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

3. Kommunikation og sprog

Børns *kommunikation og sprog* tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og deltagerkredsen har en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet ***Kommunikation og sprog*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet: (udfyldes ved tilsynssamtalen)
<ul style="list-style-type: none">• Sproggaven• Filurmateriale• aktionslæringsforløb omkring den nærværende samtale• organisering med mindre grupper

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for Kommunikation og sprog fx gennem arbejdet med sproggaven, aktionslæringsforløb omkring den nærværende samtale og legemanuskripter.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

4. Krop, sanser og bevægelse

Børn lærer at forstå verden, ikke bare ved at stimulere nogle bestemte nervebaner i hjernen, men også via den måde, de bruger deres kroppe og sanser på.

Børn skal støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, lige som al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet skal give alle børn, herunder de børn, som har begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, aktiviteter og leg, og det pædagogiske personale skal motivere børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Krop, sanser og bevægelse** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og de to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- De fysiske rammer i institutionen understøtter børnenes erfaring og glæde ved at bruge kroppen og sanserne fx gennem forskellige lege og aktiviteter som veksler mellem lav og høj aktivitetsniveau. Dette illustreres fx ved tilsynet, da børnene leger i sandkassen, gynger på gyngen og løber med de voksne og spiller med en stor blod
- Sang – og bevægelsesaktiviteter afstemt til den aktuelle børnegrupes udviklingsmæssige formåen
- Ture i lokalmiljøet

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen arbejder kvalificeret med <i>Krop, sanser og bevægelse</i> .
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

5. Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Natur, udeliv og science** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Natur, udeliv og science, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Som følge af implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan, er der i institutionen etableret en gruppe der hedder "naturlopperne". Her er der tilknyttet to medarbejdere der har forløb med en lille gruppe af gange fra en af børnehavestuerne. Her sættes der særligt fokus på natur, science og udeliv. En del af det pædagogiske indhold er, at børnene hjælper med at passe og fodre kaninerne og hønsene
- Der er en ugentlig båd dag, hvor der i så vidt det er muligt, anvendes afgrøder som børn og voksne selv har dyrket i institutionen
- I nær fremtid udvides dyre-bestanden med vandrene pinde. Herudover er der er planer om at indkøbe et shelter til legepladsen, som kan anvendes til historielæsning, lur for de yngste børnehavebørn i middagsstunden mv.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for Natur, udeliv og science, gennem arbejdet med naturlopperne og øget fokus på emnet som en integreret del af den pædagogiske praksis.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

6. Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Kultur, æstetik og fællesskab** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur, æstetik og fællesskab, fortsat

Centrale punkter vedrørende læreplanstemaet:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

- Arbejdet med æstetiske udtryksformer inddrages i arbejdet med forskellige temaer. Eksempelvis har naturlopperne udarbejdet uroer og ophængt disse i et træ ved indgangspartier. Dette er et fint eksempel på, hvordan arbejdet med Natur, udeliv og science kan skabe kreative processer med brug af forskellige materialer – og efterfølgende synliggøres og formidles til børn og voksne
- Det pædagogiske personale præsenterer børnene for forskelle temaer, gennem fokus på et normkritisk perspektiv. Formålet er, at sikre, at alle børn kan tilgå forskellige lege, aktiviteter mv uanset køn og kulturelle baggrund

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for kultur, æstetik og fællesskab.
Tilpasning af praksis	
Behov for ny/ændret praksis	

7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

- Hvordan er der arbejdet med børnemiljøet i et børneperspektiv, og med børns oplevelser af børnemiljøet? (Kom med centrale og konkrete eksempler)
- Hvornår er der senest udarbejdet en børnemiljøvurdering? Og hvordan har I indarbejdet de centrale punkter?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø:
(udfyldes af den daglige leder)

Vi laver ikke en særskilt Børnemiljøvurdering men har en række tiltag på tværs af området, som skal sikre, at børnenes perspektiver inddrages løbende:

- Barometer på nærværende samspil (skal fremadrettet anvendes i fastlagte intervaller)
- Indretning med stillezoner hvor børn kan finde ro
- Eksperimenter i praksis med fokus på, at den voksnes adfærd skaber rum for at lytte til børnene
- Opbygning af visuelle universer omkring periodens bog
- Løbende tilpasning af indretning og legemiljøer
- f. eks efter konsultativ vejledning
- Løbende tilpasning af pædagogisk tilgang f. eks efter konsultativ vejledning, IK eller intern sparring

Pointer fra tilsynssamtalen:
(Udfyldes ved tilsynssamtalen)

Udarbejdelse af dagbøger til famly, kan med fordel udarbejdes i tæt dialog med børnegruppen fx ved frokosten eller om eftermiddagen. Her er der lejlighed til, at drøfte dagen i plenum, og få indblik i børnenes perspektiver. Ligesom billeder fra dagen kan udvide børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

8. Samarbejde med forældre om børns læring

Dagtilbuddet skal have fokus på hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.

- Hvordan bidrager I til et samarbejde med forældrene som understøtter barnets trivsel og udvikling? (Kom med konkrete eksempler)

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets samarbejde med forældre om børns læring:
(udfyldes af den daglige leder)

- Min læringshistorie, som er vores centrale værktøj til forældreinddragelsen, har været på pause under corona og skal igangsættes igen. Der er dog en gennemgående opmærksomhed på at inddrage forældres viden om deres barn
- Forældremøderne er ændret for at få mere fokus på, hvad der arbejdes fagligt med, også for at give forældrene mulighed for at støtte op og deltage derhjemme, fx omkring Sproggaven

Pointer fra tilsynssamtalen:
(Udfyldes ved tilsynssamtalen)

Arbejdet med "Min læringshistorie" samt sproggaven, er eksempler på tiltag hvor forældrene inddrages og er med til at sikre fælles understøttelse af barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

9. Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Dagtilbuddet skal tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

- Hvordan tilrettelægger I et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen?
- Hvordan inddrager og samarbejder I med forældre og skole/SFO om dette?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklasse:
(udfyldes af den daglige leder)

- Pædagogerne følger børnene på besøg i børnehaveklassen to dage i løbet af foråret
- Motionsløb i samarbejde med skolen i uge 41
- Vi har hidtil arbejdet med Filurmaterialet for de kommende skolestartere
- Kirsten kommer ud og fortæller forældrene om Kokkedal skole
- Vi har haft et fælles fagligt arrangement med børnehaveklassespædagogerne omkring adopterede børn
- Vi kører brobygningsforløb med fritidshjemmet
- Vi har taget initiativ til et samarbejde på tværs omkring en fælles bog, men af forskellige årsager har det endnu ikke ført til et samarbejde. Det vil vi tage fat i igen

Pointer fra tilsynssamtalen:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

Som beskrevet ovenfor, er der udarbejdet en konkret plan for, hvordan arbejdet med at sikre sammenhæng mellem børnehave og SFO/skole skal praktiseres.

10. Etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Hvad gør I for at sikre en systematisk og løbende evaluering der bidrager til udviklende feedback?
- Hvordan sikrer I, at viden fra evalueringen anvendes til at justere det pædagogiske læringsmiljø?

Centrale punkter der beskriver dagtilbuddets etablering af en evalueringskultur:
(udfyldes af den daglige leder)

- Ny mødestruktur med temapersonalemøder og evalueringspersonalemøder.
- Ledelsessparring på medarbejderes eksperimenter i praksis.
- Videndeling af gode erfaringer på tværs.
- Forenklet formidling af teoretiske pointer i temahæfter.
- De faglige fyrtårne har fået og afprøvet konkrete opgaver i samarbejde med daglig leder.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

Arbejdet med refleksion- og evaluering er kvalificeret og systematiseret. Dels gennem det fælles arbejde i områdeinstitutionen, og dels gennem arbejdet med "Ledelse tæt på". Dette sikrer, tæt og løbende sparring til de pædagogiske medarbejdere. Der er ikke langt fra refleksion til kvalificering af institutionens pædagogiske praksis.

11. Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, herunder børn i udsatte positioner

Vælg **én** af nedenstående muligheder:
(udfyldes af den daglige leder)

- Indsæt en kort praksisfortælling, der beskriver, hvordan der arbejdes med læringsmiljøet omkring børn i udsatte positioner (fx hvordan anvender I legen til at inkludere børnene i fællesskaber?)
- Præsenter et kortere videoklip (af max 2 minutters varighed) ved tilsynssamtalen, der viser, hvordan der arbejdes med læringsmiljøet omkring børn i udsatte positioner (fx hvordan anvender I legen til at inkludere børnene i fællesskaber?)

Et barn i børnehave havde det svært i de sociale relationer. Hun havde svært ved at få adgang til fællesskabet i børnehavens pigegruppe, hvor de fleste andre var et år ældre end hende og snart skal starte i skole. De andre piger var ind imellem hårde ved hende. Barnet kom en dag hen til en voksen og fortalte, at de andre piger havde sagt, at hun skulle drikke noget muddervand på legepladsen for at få lov til at være med i deres leg. Medarbejdergruppen drøftede derefter, hvad de kunne gøre. Der blev lavet en foreløbig aftale om mere voksentilstedeværelse omkring denne børnegruppe, men der skulle også findes på handlinger, som kunne skabe forandring. En pædagog foreslog, at hun kunne skrive til forældrene og bruge Min læringshistorie som ramme for at igangsætte noget med afsæt i forældrenes viden om barnet. Hun spurgte forældre, hvad barnet rigtig godt kunne lide at lege, og forældrene fortalte, at deres datter var helt vild med Elsa fra Frostfilmene. Pædagogen lavede et legemanuskript, som blev bygget op omkring Elsafiguren. Legen blev igangsat i et bestemt område på legepladsen, som blev indrettet til det, og den voksne inviterede pigerne ind i legen sammen med den voksne. Dette blev gentaget flere gange og skabte et legerum, hvor børnene fik nogle gode legerfaringer med hinanden.

Pointer fra tilsynssamtalen:
(udfyldes ved tilsynssamtalen)

Ovenstående praksisfortælling er et eksempel på, hvor vigtigt det er, at de pædagogiske medarbejdere fordeler sig hensigtsmæssigt på legepladsen. Dette for at sikre, at de pædagogiske medarbejdere kan være med til at understøtte et udviklende legemiljø for alle børn.

Ved samtalen drøfter vi vigtigheden i, at man som pædagogisk medarbejder sikrer, at nye og mindre rutinerede personaler ved hvordan man faciliterer et læringsmiljø? Samt, hvordan man kan se leg og børnefællesskaber som pædagogiske mulighedsrum?